GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 23.

We Srzodę Dnia 21. Marca 1798.

Z Paryża d. 27. Lutego.

Rewolucya iest w Rzymie zupełnie zrobiona: 5 konsulow stanowią tam wykonawczą wła zę: inne członki tymczasowego rządu, zastępuią mieysce Papiezkiego rządu. Osoby i własność są tam nayścislsey szanowane, i wszyscy chwalą postępowanie naszych żołnierzy. Oto iest list jenerała Berthier, w którym dyrektoryat o tym szczęśliwym zdarzeniu uwiadomia:

Z Głowney kwatery Kapitolium d, 27. Pluvios (15. lutego.)

Oby: Dyrektorowie! armia Francuzka stanęła pod Kapitolium dla oddania hołdu popiołem wielkich ludzi pięknych czasow Rzymu, gdy lud Rzymski oświadczył że wstępuie w odięte mu dawniey prawa, upraszał mnie o pomoc rzeczypospolitey Francuzkiey, i Rzym iest wolny. Przychylność i uszanowanie.

Podpisano *Berthier*.

Jenerał Berthier gdy wchodził do Kapitolium towarzyszył mu wielki tłum ludu, do którego on taką miał przemowę:

"Popioły Katona, Pompeia, Brutusa, Cicerona, i Kortensyusza przyymiycie hołd wolnych Francuzow na Kopitolium, gdzieście tyle razy praw ludu bronili i rzeczpospolitą Rzymską wielkością napełniali. Dzieci te Gallow przychodzą z roszczką oliwną w ręce do tego szanownego miasta, dla przywrocenia w nim ołtarzow wolności, które pierwszy Brutus wystawił. A Wy Rzymianie! którzy do właściwych wam praw powracacie, pamiętaycie na krew, która w waszych płynie żyłach! Rzuccie okiem na pamiętniki Rzymu, które was otaczaią; przybierzcie waszą dawną na siebie wielkość i cnoty waszych przodkow."

Papież znayduie się, wciąż w Watykanie. — Francuzcy kommissarze Daunou, Monge i Florent ieszcze niebyli w Rzymie stanęli. — Piąciu nowych konsulow, mowi Poultier, tak mocno do ludu mowili, iż znać zaraz, że krew Brutusow i Ciceronow w ich żyła płynie.

Gdy się trzech miesięczna prezyden-

cya obywatela Barras skonczyła, nastąpił przedwczorem obywatel Merlin prezydentem dyrektoryatu na iego mieysce.

Buonaparte znayduie się wciąż w Paryżu.

Na wieży portowey w Dunkiercie zrobiono telagraf, a drugi, który z nim korresponduie postawiono na gorze Kafsel w Flandryi. W Ostendzie i wdłuż całych naszych brzegow maią bydź telegrafy porobione.

Pierwszy nasz legacyi sekretarz w Konstantynopolu, i zawiaduiący teraz interefsami, Carra St. Cyr iest nazad odwołany, a obywetel Ruffin, dawniey tłomacz u Porty, iest tam z pensyą 30,000 liw. zawiaduiącym interefsami mianowany.

Tuteysze pisma mowią, że minister marynarki Pleville, który teraz do Brest poiechał, w wyprawie przeciw Anglii sam iako kontra admirał kommenderować będzie, a obywatel Gourlade będzie tymczasowo urząd iego zastępował.

W Dunkierce buduią tratwę takiey wielkości, że się na niey 2000 piechoty i 600 iazdy zmieści.

Jenerał Hedouville popłynął d. 19 z małą eskadrą z Brest do St. Domingo. Wieść, że powrocił do Paryża nazad, była podobno umyślnie rozpuszczona, żeby przed Anglikami iego odiazd ukryć.

Z Berna d. 27. Lutego.

Jenerał Brune kommenderuiący woyskami Francuzkiemi, które kray Wodow zaymuią, odebrawszy od dyrektoryatu do stateczne pełnomocnictwo, deputowani których niedawno wysłałby kanton Berneński do tego jenerała, poiechali znowu dzisiay do Payern w celu traktowania, i umorzenia, ieżeli można, wszystkich zakłucen, które między Francyą i kantonem Berneńskim zaszły. Wreszcie pewną to iest rzeczą, że rzad nasz zlecił deputowanym do Bazylei wysłanym oświadczyć obywatelowi Mengaud, że nie może się zgodzić na cztery punkta przez notę iego pod 27 Pluwios żądane, i że obstaie przy swoim pod dniem 3 tego miesiąca wyroku względem maiących się uczynić w konstytucyi kantonu odmian. Regencya nasza dobrze przekonana, że całe iey postępowanie iest zgodne z życzeniem ludu, wzwyż rzeczoną note rownie iak i odezwę obywatela Mengaud do Szwaycarow wydrukować kazała.

Od dni ośmiu ze wszystkich prawie części kantonu przybyły adressa przychylenia się i wierności. Wszyscy waleczni Szwaycarowie, którzy teraz są pod bronią oczekuią z niecierpliwością skutku rozpoczętych od rządu ich negocyacyi, i są w przedsięwzięciu aż do ostatniey kropli krwi bronić swoiey Religii i swoiey niepodległości. — Liga Helwetow chciała żyć w pokoiu z rzecząpospolitą Cysalpinską. Jednak woyska tey rzeczypospolitey w kroczyły do Szwaycaryi; liczba ich wynosiła 1200. Na wiadomość tego niespodziewanego napadnienia mieszkancy kantonu Uri w liczbie około 300 ludzi zgromadzili się, uderzyli i zwyciężyli napadaiących: odebrali im 2 armat, które całą ich artyleryą składały, około 300, w niewolą zabrali, resztę do ucieczki przymusili. Walka ta nie trwała więcey nad 15 minut. Szwaycarowie waleczności swoich przodkow nie zapomnieli; i jeżeli rzeczpospolita Cysalpinska będzie wolała prowadzić woynę

niżeli zgodę i dobre sąsiedztwo utrzymać, znaydzie w potomkach tych niezwyciężonych Bohaterow, których waleczność po tylorazy we Włoszech iaśniała, ludzi niechcących przyymować lekcyi młodey siostry, która ieszcze sama nie postępuie. Znaczny oddział milicyi kantonu Uri był w marszu dla złączenia się z woyskami innych kantonow stoiącemi na granicy Szwaycaryi; na wiadomość w padnienia Cysalpinow woyska te odebrały rozkaz powrocić dla bronienia własnych siedlisk. Po rozproszeniu tego niespodziewanego nieprzyiaciela, udały się na pierwsze swoie przeznaczenie (wreszcie nic nie mowią o mieyscu w którym to zaszło, i może iest to to samo co się zdarzyło w Lugano) zobacz numer 22 naszey gazety) w tym przypadku wierzyć potrzeba, że albo rzeczy w Bernie nad to powiększono, albo że w Lugano z uleganiem o nich mowiono.

Od wyższego Renu d. 2. Marca.

Biega tu pismo w ięzyku Francuzkim pod tytułem. *Względem pokoiu miedzy Francya i Rzeszą Niemiecką.* W pismie tym donieść usiłuią, że Xiążeta i państwa Swieckie maiące possessye na brzegu lewym łatwo wynadgrodzonemi bydź będą mogli za straty, które przez ustąpienie tego brzegu poniosą. Oto iest wyrachowana strata ich dochodow, którą każdy z nich z tego ustąpienia ponosi. Prussy million ryńskich kollegium Xiążąt Westphalskich 250,000 ryń. Xiąże Ahremberg 60,000 ryń. Elektor Palatin, 2,700,000 ryń. Landgrafowie Hessenkassel i Reinfels 75,000 ryn. Margrabia Badeński 160,000 ryń. Langraff Hesse Darmstadt 150,000 ryn. Dom Austryacki przez stratę Falkenstein 80,000 ryń. Xiąże Salm 60,000 ryn. Dom de Nassau 500,000 ryń. Xiążę de Linange 150,000 ryn. Hrabia Heistesheim 16,000 ryń. Hrabia Gundersblum 34,000 ryń. Hrabia Grunstad 50,000 ryń. Hrabiowie Renu 100,000 ryń. Xżę de Neuwied 20,000 ryń. Xżę Ysenbourg 21,000 ry. Xiąże Wittgenstein Berlenbourg 15,000 ryn Hrabia Solms Assenheim 8,000 ryń. Xiąże Wittemberg 100,000 ryń. Dom Oettingen 25,000 ryń. Hrabiowie Legen 70,000, Hrabiowie Sickingen 99,000 Xiąże Löwenstein 21,000 ryń.

Zbior tych rocznych dochodow czyni ogulną summę 5,761,000 ryń. która wyrachowana w proporcyi 5 od sta czyni summę wartości tego kraiu 115,220,000 ryń. Strata państw duchownych, i czterech miast Rzeszy byłaby daleko większa Autor nierachuie ich w cale, gdyż rozumi, że państwa te nieodbiorą wynadgrodzenia. Oto są te państwa: Elektorowie, Moguncki, Trewirski, i Koloński, Leodium, Stawelot i Malmedi, zakon Teutoński, zakon Maltański biskupi, Bazylei, Spiru i Worms, Thorn, Burscheid, miasta, Rzeszy, Akwizgran, Kolonia, Worms i Spire.

Z Londynu d. 2. Marca.

Admiralicya powzięła ważną wiadomość od kapitana Woelley fregaty Arethusa, ze Hiszpańska flotta od 16 liniowych okrętow i 12 fregat, która dotąd w Kadyx zamkniętą była, upatrzywszy pomyślną porę, d. 7 lutego w nocy mimo czuyności lorda St. Vincent na morze wyszła. Wspomniony kapitan odprowadzaiąc do zachodnich Iodyy kupiecka flottę do pewney szerokości, gdy nazad powracał na-

padł neutralny okręt, który go o tym uwiadomił; tenże okręt powiedział mu, że d. 10 przy kapie S. Wincentego widział Angielską woienną flottę od 30 woiennych okrętow, która Hiszpańskiey flotty szukała. Gdzie ona iest przeznaczona, czy do Brest dla złączenia się z Francuzką, lub czy też tylko merkuryuszem ładowne fregaty do pewney wysokości odprowadza, ponieważ ten artykuł do Hiszpańskiego gornictwa w południowey Ameryce istotnie iest potrzebny, czas dopiero okaże. Jak tylko wiadomość ta nadeszła tu, zaraz lord Bridport, który się wczoray u dworu pożegnał, gotował się do wyyścia z kanałową flottą na morze, i admirał Pole już go tam poprzedził. Telegraf był wczoray w poruszeniu. Lord Bridport stanie przed Brest, i będzie bronił wniyściu i wyyściu z tamtąd woiennym okrętom, dla przeszkodzenia połączeniu się Hiszpańskiey z Francuzką flottą. Teraz krążą przed Brest 3 tylko woienne Angielskie okręty. Wczoray słychać iuż było, że kilka naszych fregat przy kapie S. Wincentego postrzegły Hiszpańską flottę; ale ministeryalne pisma zbiiaią tę wiadomość.

Lord St. Vincent wyszedł sam d. 10 z Taio. — Trzey Irlandczykowie Oconnor, Binns i Fevey, którzy imiona pułkownikow Morris, Leary i Alley na siebie wzięli, są w Margate, iako zbrodnie stanu aresztowani i do Londynu przyprowadzeni właśnie gdy mieli na pakebocie, za który 130 gwineow zapłacili, do Francyi odpłynąć. Znaleziono przy nich dobrze napakowane kufry, adres taiemnego wydziału ziednoczonych Irlandczykow, rysunki i plany brzegow i mieysc sposobnych do wylądowania, opisanie domow i mieysc w Anglii, gdzie się korresponduiące towarzystwa Londyńskie i inne demokratyczne towarzystwa zgromadzaią, i inne podeyrzane rzeczy. Pierwszy raz byli iuż od tayney rady słuchani.

P. Pitt myśli powszechną taxę na wartość wychodzących i przychodzących towarow nałożyć. Plan iego dąży do tego, że chce okręty od nieprzyiacielskich korsarzy woiennemi okryciami zabezpieczyć, przez co nieznośne assekuracyi zdzierstwo upadnie. P. Pitt wyrachował, że to więcey zysku przyniesie, iak gdyby rząd na siebie assekuracyą wziął.

Blisko 50 transportowych statkow znayduie się w Lizbonie, dla wywiezienia z tamtąd emigrantow Francuzkich, ieżeliby tego przy zbliżeniu się armii Francuzkiey potrzeba wymagała. Podług innych ztamtąd wiadomości zatrudniano się tam inną taiemną wyprawą.

Król zniosł pod d. 25 lutego wydaną w roku 1794 kommendantom okrętow woiennych i korsarskich instrukcyą, a wydał inną, podług którey, wszystkie okręty neutralne ładowne Francuzkiemi i Hiszpańskiemi lub z ich wysp i Hollenderskiemi płodami, maią bydź zabierane, przyprowadzane i sąd na to wyznaczony, będzie ich neutralność decydował.

Rozgłoszono tu dosyć ciekawą anekdotkę, ieżeli iest prawdziwa. Mowią że przybyła na komorę Londyńską skrzynka z napisem do Buonapartego w Londynie. Nadzwyczayny ten napis, uważany był iako szykana; wszelako, gdy się nikt o tę skrzynkę nie odzywał, otwarto ią i znale-

ziono w niey rożne drogie i ciekawe rzeczy w rożnym rodzaiu.

W wyższey izbie na sefsyi d. 19 lutego żądał Xiążę Bedfort, żeby wezwano wszystkich parow, aby się od dnia dzisieyszego za trzy tygodnie na propozycyi, ktòrą chce uczynić względem oddalenia ministrow, znaydowali. Zezwolono.

P. Motlosier dostawia zawsze dowcipnych artykułow do kuryera Londyńskiego. W dzisieyszym Nrze znayduią się szczeguły o Francyi. Oto iest kròtki z nich wyciąg:

" Grunta we Francyi zdaią się teraz lepiey bydź iak dawniey uprawione. Przedaż dobr czy duchownych, czy szlacheckich lub emigrantow działa się cząstkowo, co pomnożyło liczbę właścicieli i stronnikow nowego systematu. Nowe folwarki, mieszkania i inne budynki są w tych wystawione dobrach. Płaca rzemieślnikow w całey powiększyła się Francyi: powiększenie to przypisuią podniesieniu wszystkich rzeczy w czasie papierowych pieniędzy we Francyi. Lud iest w ogulności nabożny, i zdaię się szczegulniey do religii katolickiey bydź przywiązany. Nienawiść ściga powszechnie przysięgłych xięży.— Z podziału pracy, ktòrą dyrektorowie między sobą uczyni i, na Lareveillere Lepeaux przypadł wydział religii, i on szczegulniey obrządek filantropow wspiera. Rewbell ma wydział zagranicznych związkow i wielkiey polityki; Merlin sprawiedliwości; Neufchateau kunsztow, litteratury i opinii, ktora się dobrego gustu tyczy; Barras iest naywiększym strożem rewolucyi i iest to człowiek pełen odwagi, zawiaduie wydziałem woyskowym i wszystkiemi działaniami woyskowemi kiaruie. Lambrechts minister sprawiedliwości, iest przywiązany do Merlina; winien mu swoy urząd i staranie że nie był oskarżony od Lasonde w Belgium. Scherer iest dobry człowiek i wielki republikanin. Bardzo mu to na dobre wyszło, że nie pokazał naymnieyszego nieukontentowania, gdy mu Barras kommendę odiął nad armią Włoską, daiąc ią Buonapartemu. Za każdym zwycięstwem Buonapartego pisał listy do niego z powinszowaniem, na co Buonaparte bardzo się okazał czułym. Sottin, bywszy minister policyi, człowiek gorący i maiący wiele zdatności. Biskup Autuński (Talleyrand-Perrigord) winien swoie wywyższenie Barrasowi. Wiele uwag względem Ameryki i Anglii, i sposob postępowania umiarkowany ziednały mu Barrasa przychylność. — Lareveiller-Lepeaux nosi zawyczay suknią brunatną, włosy ma czarne i przyczesuie ich. Rewbell chodzi w szarym sorducie. Neufchateau ubiera się wykwintnie. Barras przy powierzchownie wyniosłey minie, ma coś szlachetnego w swym postępowaniu i ruchu. On może się W. Sułtanem dyrektoryatu nazwać.— Armia Francuzka, a osobliwie piechota iest naylepiey urządzona, i naywiększą zachowuie karność. Sławny jenerał republikancki znayduiący się teraz w Londynie, zapewnia że w teraźnieyszych czasach iedna piechota Rofsyyska może się znią porownać, i to nie we wszystkim. To co dawniey Francuzkiey armii względem cofania się zarzucano, iest dzisiay przez surową karność zatarte. Jenerał ten nie ma talentow jenerała Buonaparte, czyli opinii, ktorą mu iego wielkie czyny ziednały;

lecz rozumie, że z armią Francuzką urządzoną, tak iak iest, każdy jenerał to zrobić potrafi i tych cudow dokaże. W śmierci jenerała Hoche uznaie wielką stratę dla rzeczypospolitey; Jourdana nie szacuie; ale jenerałowi Moreau wielkie talenta przyznaie. „

Z Paryża d. 1. Marca.

Nowy nasz ambaſsador w Madrycie, obywatel Truguet był tam od Krola, Krolowey i Xcia Pokoiu z naywiększemi grzecznościami przyymowany. "Dawno iuż, rzekła do niego Krolowa, znałam cię z listow twoich Mci Ambaſsadorze, ale życzyłam cię sobie osobiście poznać. „

Ambaſsador nasz obywatel Truguet oddaiąc Krolowi swe zaufalne listy miał do niego następuiącą przemowę:

Nayiaśnieyszy Panie! Dyrektoryat wykonawczy Francuzkiey rzeczypospolitey, pragnąc co raz bardziey utwierdzać związki, krore obydwa nasze narody łączą, mianował mnie przy W. K. Mci. ambaſsadorem. Pewność tego alliansu iest Nayiasnieyszy Panie rownie na wzaiemnym pożytku, iak na świętych naszych związkach zasadzona. Wspiera ona się procz tego na cnotach W. K. Mci. i na talentach ludzi, ktoremiś się umiał otoczyć. — Gdyśmy na lądzie po wielu zwycięstwach przywrocili pokoy, nie zostaie nam tylko ieden do zwyciężenia nieprzyiaciel. Jest on rownie W. K. Mci. i całey Europy nieprzyiacielem, ustawicznie iey spokoyność naruszaiąc; iest nieprzyiacielem całey ludzkości, gwałcąc iey nayświętsze prawa. Do sprzymieronych obydwoch mocarstw należy, ziednoczyc swe usiłowania do ukarania iego okropnego machiawelismu i do wstrzymania iego drapieżney ambicyi. Nie chcę Nayiaś: Panie plamić tey uroczystości, wymienieniem zdraycow, ktorych rozpacz dręczy, że nie mogli dokonać zniszczenia swey oyczyzny. Nie będę tu wymieniał zdraycow zaprzedanych taiemney partyi Angielskiey. Rząd Francuzkiey rzeczypospolitey postrzegł ich nawet kilku na łonie swoim, ukarał ich i oddalił. Bezwątpienia i W.K. Mść. postąpisz sobie z temi, ktorzy Ci wskazani będą, tak iak sobie zasłużyli; ponieważ oni są rownie tronu Jego, iak rzeczypospolitey nieprzyiaciołmi. Szczera przyiaźń, wierna przychylność do swych alliantow, szlachetna waleczność względem zbroynych swych nieprzyiacioł, pogarda i ukaranie zdraycow, oto są Nayiaśnieyszy Panie uczucia ludu Francuzkiego i iego rządu. Tego samego żąda i oczekuie po swych alliantach. Dyrektoryat wykonawczy nie mogł na swego ambaſsadora, więcey szacuiącego obywatela Francuzkiego, szlachetny i waleczny narod Hiszpański i osobiste talenta W. K. Mci. iak mnie wybrać. „

Tuteysze pisma czynią nadzieię, że warunki zawartego między Francyą i Hiszpanią alliansu w tym czasie zupełnie wykonane będą.

Redaktor o wyszłey z Kadyx flocie przytacza co następuie.

„ Ciężko, żeby się gdzie, iak przy Hiszpańskiey flocie tyle powodow razem zebrać mogło, do oczekiwania po niey zupełney pomyślności. Admirał Mazaredo posiada zupełne zaufanie swey flotty. Officyerowie żywo wyyścia iey na morze żądali, a rząd maiąc procz tego inne swoie powody nie mogł się ich życzeniu oprzyć. Przed wyyściem iey pod żagle d. 6. udał się admirał na każdy okręt, mowił

do żołnierzy i officyerow, ktorzy naywiększą gorliwość okazali. Obywatel Tobriant, kommendant Francuzkiey fregaty la Vestale, prosił admirała o pozwolenie, żeby mogł razem z Hiszpańską flottą iść, i razem przeciw wspolnemu nieprzyiacielowi walczyć, co zaraz otrzymał.„

Dzisiay odebraliśmy listy z Kadyx pod dniem 9 lutego, ale one ieszcze nic o wyyściu Hiszpańskiey flotty nie wzmiankuią. Flotta ta składa się z 22 liniowych okrętow z 4 fregat i 3 brygantyn.

Wczoray prezentował dyrektoryatowi na publiczney audyencyi minister woyny jenerałow Macdonald i Duhem, ktőrzy oddawali mu od ciała prawodawczego dane dawniey połnocney Renu, i Mozeli armiom chorągwie. Minister woienny wyliczaiąc w mowie swoiey do dyrektoryatu wszystkie czyny tych armiow, rzekł nakoniec: " Gdy armie połnocna, Renu i Mozelli ukończyły w owych okolicach swe woienne prace, składaią otrzymane chorągwie na ołtarzu wolności Teraz gotuią się waleczni ci woiownicy wspolnie z Włoskiemi do ukarania na brzegach Tamizy Angielskiego rządu. Nowy sztandar, który, Obywatele Dyrektorowie! bohaterowi, który ich krokami kierować będzie, powierzycie, będzie skazowką ich zwycięztwa. Oni wam go okryty nowemi laurami nazad przyniosą; on będzie rękoymią wolności morzow, spokoyności Europy i utwierdzeniem rzeczypospolitey. „

Jenerał Macdonald i Duhem oświadczyli w mowach swoich przychylność do rzeczypospolitey i gotowość do walczenia przeciw Anglii. Jenerał Macdonald offiarował składkę połnocney armii 31,483 liw: i pakiecik od jenerała Beurnonville, zamykaiący zwycięztwa tey armii w sobie, dyrektoryatowi oddał.

Prezydent dyrektoryatu obywatel Merlin odpowiedział im między innym:

" Francuzka rzeczpospolita straszna od swego ustanowienia, zrodziła 14 armiy: wyprowadziła ich do boiu, wskazała im drogę do sławy i za ich męztwo okazała nadgrodę. Nadzieie iey iuż są dopełnione. Z dumą pogląda na owoce ich zwycieztw w pamiętnikach ich siły. Waleczni żołnierze połnocy i Renu! wy do znaczney części sławy armiy Francuzkiey należycie: jest ona wyryta na brzegach Skaldy, Mozy i Mozeli. Dyrektoryat odbiera z ukontentowaniem te czci godne chorągwie, które zawsze w waszych ręku rękoymią zwycięztwa były. Składaiąc ich w świętym przybytku innych chorągwi, słyszy waszą szlachetną niechęć przeciw ostatniemu rzeczypospolitey nieprzyiacielowi. Zemsta gotuie się na brzegach Oceanu. Spieszcie zwycięzcy pod Fleurus i Kel! zwycięzcy pod Arcole czekaią na was. Chciwy krwi i pieniędzy rząd uciska wolny dawniey narod; gotuie na swey wyspie nieszczęścia, które na całą Europę rozsypuie. W iaskini samey potrzeba, żeby Francuzki Herkules zabił poczwarę i oswobodził ziemię. Słyszycie głos wolności z starego kapitolium wychodzący. Jakże Rzym wolny, a London będzie w kaydanach! Oswobodziciele narodow! Mściciele waszey oyczyzny! masseruycie! powtorzcie na brzegach Tamizy wasze pieśni zwycięztwa! Wszystkie wielkie i szlachetne dusze w Anglii cieszą się iuż nadzieią waszego przybycia. „

Na teyże audyencyi prezentowano dy-

rektoryatowi deputowanych od Gryzonow.

W 8 dni, mowi Poultier, musi Bern albo porownać swoie zasady z naszemi, albo będzie połkniony.

Słychać, że Scherer złożył swoy urząd ministra woiennego.

Dyrektoryat wezwał rady 500 do wydania nowey ustawy względem giełdy. Odesłano do kommifsyi.

Publiczni kafsyerowie po departamentach muszą teraz kaucye składać.

W Marsylii zamordowano w dzień iednego piekarza. Członki śrzodkowey kommifsyi zostały za swoią w tey mierze opieszałość od dyrektoryatu oddalone.

Z Bruxelli d. 27. Lutego.

W Dunkierce, Ostendzie i we wszystkich portach departamentow połnocnych, tudzież Flandryi nadmorskiey włożono embargo na wszystkie statki, które się tam znayduią. Krok ten następnie w tych portach był użyty, a dnia onegdayszego do portu Antwerpii rozciągnięty także został. Zdaie się nawet, że statki kupieckie znayduiące się w kanale Bruxelskim pod embargo podciągnięte będą. Pobudki do kroku tego są wcale nie wiadome; utrzymuią, że wszystkie te handlowe statki odesłane będą do Dunkierki, dla użycia ich do proiektowaney przeciw Anglii wyprawy. Nadewszystko zaś przygotowania ze wszystkich stron podwoiono, i mamy powody wierzyć, że w miesiącu marcu lub na początku kwietnia wylądowanie w wielu razem mieyscach probowane będzie. Tym czasem urzędnicy municypalni naszego miasta z wielką uroczystością ogłosić maią dzisiay, że Francya śmiertelną woynę rządowi Angielskiemu oświadcza.

Bazylei d. 28. Lutego.

Deputowani Bernenscy ktorzy tu byli, wyiechali z tąd nazad do Berna dnia 26. Deputacya ktorą rząd nasz przedsięwziął wysłać do jenerała Brune wyiechała dzisiay. Pokazuie się z tego wysłania, rownie iak ze wszystkich innych okoliczności, że jenerał ten ma szczegulnieysze zlecenie negocyowania względem zagodzenia rożnych poróżnień, ktore między Francyą a Bernem zachodzą. Większa część kantonow iest wprzedsięwzięciu przyiąć formę rządu demokratycznego i reprezentuiącego, z rownością praw; lecz zmianę te bez żadnego obcego wpływu chce uskutecznić, i zasady nowey ich konstytucyi przez siebie samych ułożyć. Spodziewamy się że rząd Francuzki nie będzie usiłował podawać im swoich punktow ani ich przymuszał do przyięcia proiektu P. Ochs przeciw ktoremu kilka się już kantonow oświadczyło.

Z Fiorencyi d. 2. Marca.

D. 28 lutego przybył tu obywatel Faypoult Francuzki poseł przy Liguryyskiey rzeczypospolitey i po krótkim wypoczynku, udał się w dalszą do Rzymu podroż.

Z Bononii d. 3. Marca.

Wczoray przybył tu jenerał Berthier z Rzymu nazad; stoi w pałacu Kaprara i zabawi tu 3 albo 4 dni. Życzyłby sobie manewry tuteyszey gwardyi narodowey widzieć.

Z Drezna d. 3. Marca.

D. 1. t. m. przybył tu obywatel Francuzki Gefinger, nie rozwinął ieszcze swego charakteru, ale domyślaią się, że będzie iako rezydent Francuzki przy tuteyszym dworze zostawał.

DODATEK

DO N^ru. 23.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 21. MARCA 1798.

Z Rasztadt d. 3. Marca.

Deputacya Rzeszy podała przez hrabiego Metternich, następuiącą note ministrom Francuzkim.

" Odpowiadaiąc na ostatnią note legacyi Francuzkiey pod d. 20 lutego (15 pluviose) deputacya nie może nie odwoływać się względem uwag, które zawiera, do wszystkich przyczyn i powodow wyrażonych w sposobie obszernieyszym, w rożnych notach podanych dawniey ministrom Francuzkim, i musi szczegulniey powtorzyć uwagę istotną, że odstąpienie żądane prowincyy leżących na lewym brzegu Renu, osłabiłoby bardzo państwo Niemieckie, szkodziłoby związkom politycznym i handlowym, i pociągnęłoby skutki nie obrachowane, które zamiast zapewnienia mu spokoyności, byłoby powodem do zamięszań na iego łonie. Uwaga ta, nie zas iakowe interessa partykularne, powodowały i powoduią zawsze wszystkiemi czynnościami, propozycyami i decyzyami deputacyi. Tym mniey więc wstrzymać się może, od czynienia tych uwag i oświadczenia, iż nie ma żadney wiadomości, ażeby wszyscy Xiążęta i stany maiące possessye na lewym brzegu Renu, uznały potrzebę granicy Renu, albo okazały chęć, ażeby lewy brzeg był Francyi odstąpiony. Nie tylko, że część tych stanow oświadczyła oddzielnie, iż była w pogotowiu w przypadku potrzeby uczynić dla dobra oyczyzny offiarę przykrą z swych possessyy na drugim brzegu Renu leżących, a to pod warunkami, nie zależącemi od stanow oddzielnych, lecz od Cesarza i Rzeszy. — Deputacya ma sobie powierzone staranie o dobro całey Rzeszy. Stosownie do tego, nie zdaie się iey, ażeby mogła przyiąć proponowaną zasadę do pokoiu. Gdy rząd Francuzki, iako nawet sama legacya oświadczyła deputacyi Rzeszy, nie ma widoku powiększania kraiow, gdy nayważnieyszym iego przedmiotem iest, postarać się o granice naturalne, przeto deputacya ustępuie kraiow, między Renem i Mozellą, zostawuiąc wyborowi rządu rzeczypospolitey, czyli chce zatrzymać będące po lewym lub po pra-

wym brzegu Możelli i od części zostawioney Rzeszy, byłaby ieszcze pociągnioua linia woyskowa, tak iż niektòre ich części dostałyby się ieszcze Francyi. Legacya Francuzka przekona się łatwo, że deputacya ustępuiąc tak wiele, iest obowiązana zatrudnić się potym osłodzeniem losu tylu stanow, szlachty i innych członkow Rzeszy, ponoszących przez to znaczną stratę. — Z tego powodu deputacya umieszcza w dodatku niektóre warunki spodziewaiąc się przez to przyspieszyć żądane ukończenie, gdyż trzeba będzie ustanowić w traktacie pokoiu; związki na przyszłość oby. dwoch narodow. Legacya Francuzka z ukontentowaniem zapewne zapatrywać się na nie będzie. Mniema wreszcie, że rząd Francuzki nie ma myśli trzymać woyska swe dłużey w kraiach Rzeszy, nie maiących mu bydź ustąpionych &c.

Nie zdaie się, ażeby legacya Francuzka przystała na takowy proiekt, słychać bowiem, że odebrała rozkaz od dyrektoryatu nalegać o przyśpieszenie podpisu żądaney zasady, a w przypadku uzbraiania się albo zwłoki, armia Francuzka ma naprzod postępować.

Z Hagi d. 6. Marca.

Nowe urządzenia konstytucyynych władz odbywa się w całey rzeczypospolitey, i chociaż w niektòrych mieyscach zachodzą trudności, dyrektoryat nie da się uwieść. Kommissya do urządzenia w Amsterdamie municypalności iuż tam stanęła.

Obywatel Marselis, ktòry od ambassady w Paryżu powrocił, prosi żeby mogł do swego urzędu sekretarza przy kancellaryi handlu Lewanckiego powrocić.

W Rotterdamie spuszczono nowy okręt Doggersbank na 68 armat z warsztatu, a drugi taki sam będzie wnet gotowy. Dwa liniowe okręty i 1 fregata będą tam ieszcze budowane. Okręty Brutus od 76, Herkules od 64, Wassenger od 64, Tromp od 54 i 4 fregaty są w departamencie Mozy zreparowane.

Niektóre wiadomości zapewniaią, że Hiszpańska flotta wyszła z Kadyx, ma się z Fracuzką Tulońską flottą pod admirałem Bryeys złączyć i potym do Brest popłynąć.

Autentyczne wiadomości z Batawii pod dniem 6 lipca zapewniaią, że wyspa Java nie iest ieszcze od nieprzyiaciela zagarniona, że Ternate, Macasser, Barjer-Massing i Polenbang ieszcze w naszych ręku zostaią, i że w Batawii naylepsza panuie iedność.

Z Chin donoszą pod dniem 7 czerwca, że tam wielka panuie niespokoyność, że insurgenci 6 miast pierwszey, a 37 drugiey i trzeciey opanowali rangi, i że wielką armią otoczyli, którą Cesarz przeciw nim wysłał.

Z Rzymu d. 24. Lutego.

We środę popielcową była w Watykanie zwyczayna wotywa przez kardynała Livizziani odprawiona, na którey wszyscy 14 kardynałowie przytomni byli. Jmieniem Oyca Swiętego pozwolono mieszkańcom Rzymu iedzenia mięsa w poście, wyiąwszy piątki i soboty.

Nowy rząd nakazał bez roznicy wszystkim, iednych cudzoziemcow wyiąwszy, noszenie kokardy rzeczypospolitey Rzymskiey. Minister wewnętrzny wezwał wszystkich rolnikow do powrocenia do swoich prac, zapewniaiąc ich, że się niczego obawiać nie maią, ieżeli ustawom posłusznemi będą.

Kommenderuiący jenerał Francuzką

armią podzielił rzeczpospolitą Rzymską na następuiące ziemie. 1 Marchia Ankońska i Xstwo Urbino będą złączone; głownym miastem będzie Ankona. 2 Marchia Fermo i Camerino będą także złączone; głownym miastem będzie Fermo. 3 Perugia, miasto Castello i Orriero składaią iedną ziemię, ktorey Perugia będzie głownym miastem. 4 Umbrino, ktorey Foligno będzie głownym miastem. 5 Część Sabinii, i część St. Pietro składaią iednę ziemię, ktorey głownym miastem będzie Vitorbo. 6. Campagna, ktorey głownym miastem będzie Velletri. 7. Ziemia Rzymska zaczena się od pułnocy i uyściu rzeki Mignone, idzie w prostey linii do gor Collato, zawieraiąc w sobie miasto Castro; na południe idzie od początku Tybru, aż do gory Subiacco. W każdym głownym mieście będzie municypalność ustanowiona, ktora z konsulami będzie korrespondować. Potym rozkazał jenerał Berthier potłuczenie stęplow do robienia papierowych pieniędzy i wrzucenia do Tybru; tudzież żeby papiery wykupione były; żeby natychmiast przystąpiono do sprzedania dobr za 4 mill: kameralnych, a za 6 mill: duchownych. Za te dobra 4 części wartości w papierach a piątą w gotowych pieniądzach będzie przyięta. Imieniem rzeczypospolitey Rzymskiey oznaymiono, że wszystkie publiczne pisma w Włoskim ięzyku będą wydawane z napisem wolność, rowność i rzeczpospolita Rzymska. — Wielu kardynałow wyiechało z Rzymu, lub się w podroż gotuią. Rząd Rzymski umyślił uwiecznić imię kommenderuiącego jenerała Francuzkiego wybiciem medalu z napisem: *Berthier Restitutor Urbis*, a na drugiey stronie: *Gallia salus generis humani.*

DONIESIENIA.

C. K. sądy szlacheckie Krakow: zachod: Galicyi, edyktem ninieyszym wszystkim ktorym o tym wiedzieć należy, wiadomo czynia, że Paweł Fiałkowski w Brudnowie dnia 18. kwietnia 1796. roku do wieczności przeszedł, dla czego wszystkim dziedzicom a szczegolniey P. Jozefowi Fiałkowskiemu i P. Agnieszce Jehnatowskiey zaleca się, żeby oświadczenie swoie czy po wspomnionym zmarłym dziedzictwo pozostałe obiać chca lub nie, sądom tuteyszym w przeciągu roku i sześciu niedziel, podali; gdyż dalsza zwłoka w zgłoszeniu się, podług §. 628. części wtorey prawa cywilnego, za zrzeczenie się dziedzictwa uważana będzie. W Krakowie dnia 14. lutego 1798.

Pod niebytność J. W. Prezesa.

Franciszek Borgiasz Piekarski.

Olechowski.

Gellinck.

Z rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Gallicyi.

Zmocy rezolucyi Magistratu miesta J. C. K. A. Mci Lublina, w dniu 24 lutego, r. b. zapadłey, Gdy opuszczone sprzęty, meble, i papiery, przez JW. Raczyńskiego, bywszego Trybunału Lubelskieog Mecenasa w kamienicy w Lublinie, a iego wowczas rezydencyi pozostałe, i dotąd zamknięte, dla uniknienia zepsucia ichże na sprzedaż sa deklarowane. Przeto czyni się wiadomo komu o tym wiedzieć należy, iż też rzeczy w czasie dni dziewięćdziesiąt, od dnia wypadłey rezolucyi, przez publiczną aukcyą sprzedane, a pieniądze zabrane w kassie mieyskiey dla właściciela złożone zostaną. Papiery zaś do Archiwum miasta złożone i od wszelkiego zepsucia ochronione bydz muszą.

Ignacy Skwarczyński magistratu miasta C. Krol: Lublina regent.

Gdy pod imieniem Scholastyka wiadomy folwark mieyski na dniu 20tym marca t. r. z rana o godzinie dziesiątey w samym zabudowaniu Scholastyki publicznie więcey dawaiącemu na rok ieden,

od 1go kwietnia 1798 zaczynaiąc, w dzierżawę wypuszczony, i ostatnia summa dzierżawna za naypierwsze podanie przyięta będzie, przeto donosi się o tym przez ninieysze zawiadomienie tym końcem: ażeby chcący nabyć tey dzierżawy na dniu zwyż wyrażonym stawić się mogli. W Krakowie d. 3go marca 1798.

Józef baron de Riedheim, Starosta cyrkularny.

Na żądanie K. rządu namiestniczego węgier, donosi się powszechnie, że się chiurg imieniem Jozef Czerniczki, ktory iuż na siodmy rok z miasta stołecznego węgierskiego Budy oddalił się, a ktorego mieysce teraznieyszego bawienia wiadome nie iest, względem na niego przypadłey sukcessyi w przeciągu sześciu miesięcy w magistracie miasta Budy zgłosić ma. — W Krakowie dnia 10 lutego 1798.

Z C. K. pełnomocney zadworney kommissyi Galicyi zachodniey.

Jan Pinkas.

Nomine Cæsareo Regii magistratus urbis metropolis Cracoviæ regni Galicie occidentalis Generoso Domino Dominico Borek jurevicto medio præsentis edicti hisce insinuatur, quod nimirum successores olim Adami Czerminski jurevincentes ad magistratum huncce Cracoviensem adversus eum in causa sua puncto assumendæ judicialis æstimationis lapideæ ipsius sub Nro: 441 situatæ, processus obnoxiæ libellum porrexerint, judiciique opem quoad id justitia exigit inploraverint.

Cum autem magistratus hisce ob ignotum ejus habitationis locum, vel planæ a Ces. Regiis hæreditariis terris absentiam ipsi qua absenti hic loci degentem advocatum Dominum Antonium Kłossowski obveniendo ipsius periculo, & impendio qua curatorem constituerit, quo cum etiam lis contestata nconformitate præscripti pro Cæs: Regiis hæreditariis terris judiciarii codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse hisce finem in eum admonetur, ut tempore adhuc opportuno 1 junii a. c. hora 10 matutina ut pote die expediendo eatenus detaxationis ipse compareat, vel curatori dato, si que forte haberet, juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quem piam mandatarium constituat, foroque huic denominet & pro ordine præscripto ea juris adhibeat media, quæ ad ipsius defensionem maxime efficacia esse judicaverit ut pote, quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibimet ipsi sint imputandæ. Ita enim santiunt præscriptæ pro Cæs: Regiis hæreditariis terris leges.

Ex Consilio Cæs; Reii Magistratus urbis metre: Cracoviæ die 28 mensis Februarii Anno 1798.

F. Gellinek.
Joannes Całczeński
Josephus Wytyszkiewicz.
Adalbertus Jussek.
Andreas Stanowski. *V. Lichocki.*

affix: die 12 mense Martio anno 1798.

C. K. C sądy szlacheckie Krakowskie zachodniey galicyi uwiadomiaią tym edktem Jmć. P. Michała Tomickiego, niegdyś Krzysztofa i Alexandry z Strussow Tomickich małżonkow, syna, od lat przeszło iuż 40stu nieprzytomnego, i o ktorym, gdzieby się znaydował, żadney niemasz wiadomości: że Pan Michał Tomicki pod dniem 15 lutego 1798 R. u sądow tych dopraszał się, ażeby Michał Tomicki za zmarłego był ogłoszony.

Stosownie przeto do prawa cywilnego części IIgiey §. 264tgo Wyznacza mu się iako nieprzytomnemu kurator w osobie adwokata Stanisława Żarzeckiego, i on pozwany upomina się: żeby sie w przeciągu roku od daty edyktu niniey szego stawił, o życiu swo m i mieyscu przebywania sądom tuteyszym doniosł: iako też żeby kuratorowi wyznaczonemu potrzebne o swey osobie dał uwiadomienie, albo innego sobie obrał patrona i tego sądom tym wymienił; inaczey bowiem po roku upłynionym, na mocy §. 264 wspomnionego prawa, za zmarłego ogłoszony będzie.

W Krakowie d. 23 lutego 1798

Pod niebytnosci JW. Prezesa.

Z Rady C. K. sadow szlachech: Krakows: zachod: Galicyi.
Dnia 3 Stycznia 1798

Na Grodzkiey ulicy pod Nrem 229 u JP. Jozefa Jerzego Trasslera Drukarza i Księgarza znayduie się do sprzedania przedni Spirytus mydlany: flaszeczka połkwartowa po zł. poł. 4 kwaterkowa po zł. 2, połkwaterkowa po zł. 1 a ćierćkwaterkowa po gro. 15.